

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KOZMÜVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czímezve Turocz-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat **pentekig** kerjük beküldeni

HIVATALOS HIRDETESEK DÍJA

100 szög 2 frt., szentül minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

T. olvasóinkhoz!

A Felvidéki Híradó megérte tehát, hogy tizedik évfolyamát becsülettel, tisztességgel betölti. Sok nehéz küzdelem ment bár e tíz év alatt keresztül, de azt senki szemére nem veheti, hogy hivatásától, céljától egy lépényire is eltántorult volna e tíz év alatt.

Nem, azt a magasabb célt, melyet a Felvidéki Híradó kitűzött maga elé, soha nem tévesztettük szem elől, sőt amennyire lehetőségünk a körülmények engedték, mindenkör azon voltunk, hogy a magyar államesz-e szolgáltatásban ennél hathatósabban működ-hessünk közre. S hogy a Felvidéki Híradó eme szolgálatai nemcsak a vármegyében, hanem az ország legtávolabbi vidékein is méltánylásra találtak, nemcsak előfizetőink tisztesszéma, hanem azon elismerések is tanúsítják, melyeket hazánk legelső publicistái irtak hoz-zánk, kitartásra biztatóknak bennünk.

E két körülmény biztat a további küzdelemre; a amidőn igérnök, hogy az annyira tetsző Lapszemle legközelebb ímért megkezd-jük lapunkban, kerjük t. olvasóinkat hogy előfizetéseiket megújítai kegyeskedjenek.

Hazaifas tisztelttel

a «Felvidéki Híradó»

szerkesztősége és kiadóhivatala.

T. olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünnepeket és újévet kívánunk!

Karácsony.

Karácsony az emberiség legnagyobb ünnepe, mert ekkor született a szeretet vallásának megalapítója. A megváltó születése előtt is voltak

hitek és vallások, de azok a büntetés, a félelem, az elrejtetés szellemével igyekeztek az emberiségre hatni, nem pedig a szeretet eszméjével, mely a vad szenvedélyek kitörését megakadályozza és a bűnös hajlamokat elensúlyozza.

Az emberszeretet vallása átalakította az egész társadalmat. A kultúra a haladás legszebb vívmányait a szeretet vallásának köszönheti, mely az emberiség kebeléből kipusztította a rideg önzés állatias vágyait és főgökönnyá tette az élet magasabb céljai iránt.

Amit emberi elme az utóbbi évezredben nagyot, dicsőt, halhatatlant teremtett, mindaz a szeretet vallásából indult ki; a szeretet vallása volt az az alap, melyben összes állami és társadalmi intézményeink felépültek.

És minél tovább terjed ez a vallás, annál nagyobb mérvet kap az intézmények a felebaráti szeretet fejlesztésére.

A tizenkilencedik század utolsó évtizedében alant és fönt egyaránt az emberszeretet törvényei uralkodnak, és koronás fejedelmek, kik hajdan a népek kizsákmányolásában és zsarnoki leigázásában találtak az uralkodás legmagasabb hivatását, ma már egy pillanattal sem foglalkozhatnak el a trónt, mely ilyen alapon nyugszik. A fejedelmek ma már maguk apostoloskodnak az emberszeretet

mellett és feladatukká tűzik ki az emberszeretet nyomorának enyhítését.

Ki merné tagadni, hogy ama reformok, miket a munkásosztály sorának javítására különböző államokban életbe léptettek, hogy mondjuk amaz intézkedések, melyek a jogegyenlőség elvét a szegényebb néposztályok között is érvényre emelni kívánják, ne volnának félreismerhetetlen tanujelei annak, hogy korunkban a szeretet vallása már a legmagasabb körökbe is elhatolt, és hogy a hatalmasok fényes palotáiban is már buzgó apostolokat nevelt?

A szociálistizmus nem félelmetes rém löbbé, mert a szeretet vallása kivetkőztette jésztől jellegéből, és eszközöket keresett az ellentétek békés kiegyenlítésére.

A legközelebbi jövő problémája a munkáskérdés megoldása és az ezzel kapcsolatos gazdasági kérdések rendezése. Mindenütt azt a kérdést látjuk felvetni, hogy milyen intézkedések kellene életbe léptetni az államnak és a társadalomnak, a tömeg nyomora enyhítésére és a népek millióinak boldogítására.

Igaz ugyan, hogy eddig még nem találtak meg ennek a kérdésnek megoldását, de látjuk a törekvést, az őszinte elszántságot, mely egyelőre szinte nagy vívmány gyanánt tekinthető.

A szeretetből sugalmazott tudomány hovatovább majd csak megtalálja a problema kulcsát és diadalra segíti azt a halhatatlan eszmét, melyen a szeretet vallása felépült.

Ha megvalósul, mi most még csak legjobbjaink szívében él, ha testté válik az ige és az emberiség egy lesz szeretében és boldogságban, akkor Jézus születése napján, karácsonykor nemcsak a kereszténység, hanem az egész emberiség fogja ünnepelni a világ felszabadításának örömnappját.

Lapszemle.

A «Narodnie Noviny», december hó 12-iki számában következő cikk jelent meg: «Egészen következetesen» cím alatt.

Budapesti új tiparancso átjelent meg mint azt mult számunkban jeleztük. Ez a mai rendszer innoce, dióhéjban. Ez a meztelen igazság, melyé mindig tagadnak, ha az abakon keresztül idegen nyelvhez szólnának!

És ez következetesség, mert Polonius Hamlet szarairól megemlekezve azt mondta, hogy bár boldond, boldonságában következetes. Az Emke és Fmke hőbortjában is van következetesség. Miért legyenek csak a tótok, románok és szerbek kenyelenekek elviselni a nemzeti és nyelvi nyomást? Ha a hazaif ág egybe van köve a magyarosítás-sal, miért ne öveznek ezt a pestiek is? Tényleg oktalanság nekünk népünknek, az 1868. évi törvény dacára nekünkbe és szánkba nyomni a magyaroságot, magyar adókönnyevet-két, kézbesítéseket, és megengedni, hogy Budapesten megjelenjen a

TÁRCA

Szem beszéde.

Életbölcseletét mondok:
Szavakban ne higgyetek;
Tapasztalás iskoája
Tanított ró enagenet.

Hazug a szó emberajkon
Tevtakra elcsaló:
Csak a szemnek van beszéde
És csak e beszéd való.

Rég tudom ezt: és ha olykor
Azt hazudja angyalom
Pici piros ajakával:
— Meujen, ki nem állhatom le
Mosolyogva nérek akkor
Szép szembe csendesen:
Csafita langja csillanása
Mas valamit sug n-kem . . .
Szepesi Ervin.

Baka-fortély.

Hamar Pista volt az ezred legkisebb embere. Ezenfelül olyan magánbeli abra-zatja léven, celtibája volt a legények élceinek. Sok tréfát elűrt, sokat meg viszsza-tromfolt, mert azt, hogy olyan semmi embernek látszott az a kis baka, megtanulta am az élecek és ravaszágok fortélyait meg kis bojtár korában.

Egyszer gyakorlati alkalmával az alezredes nagyon leszidta a kapitányt, hogy vajnai fordulatot rosszul csináltatott a legény-

séggel. A kapitány meg a Hamar Pistát szidta, mert azt okozta az egészért. Pedig szépen Pista, azt, hogy a közönséges lépése csak akkora volt, mint egy jóvalval nagy embernek a bak araszja, megis, ha kellett, ki tudta lépni a rendes méretet s sohasem volt oka semmi bajnak. Hanem hiába, akire egyszer rajár a rúd, akár huzza, akár tolja a kocsit, csak az ő derekát üti az.

Szeged alatt tartották a hadgyakorlatokat, mely alkalommal a kis Hamarra fontos feladat bízottat.

Ő képezte az ezrednek oldalvédjét. Mikor ezzel a fontos feladattal megbízta, azt mondta neki a kapitány:

— Kozlegény Hamar magának itt kevés hasznát lehet venni, mert maga még a jót is elrontja, hanem maga lesz az oldalvéd. A juhászember szemületes szokott lenni, hat jól vigyázzon, hogy ha az ellenség észreveszi, azonnal jelentse. Talan így hasznat vesszük.

— Igenis, értem allassan.

Ezzel szalunált az önézetében kissé megértett baka s indult a kijelölt hely teie.

Mi a Boszorkány-sziget mellett táboroztunk, az ellenség pedig a vasúti töltésen túl volt. Hamar Pistának tehát a töltés inenső oldalán kellett cirkálni, hogy onnan lesse ki az ellenség mozdulatait.

Ez az ilyen játékáborúbelei oldalvédmestereség azonban szokas szerint nagyon kegyelmes dolog, mert míg a többi baka izzad az előre meg hátra-szaladgálásban, addig az oldalvéd rendszerint leheveredik valamelyik bokorban, s kisebb gondja is

nagyobb annál, hogy stratégiai dolgokon törje a fejét.

Hamar Pista is így gondoikodott s mikor olyan messze jutott a mi táborunk-tól, hogy nem félhetett a kapitány szemelőt, odatamasztotta puskáját a vasúti töltéshez, az an meghúzva magát egy galagonya-bokor árnyékában, elgondoikozott a szép otthonról. Talan a legelőny-vagy a szép delibab járt éppen az eszébe, mikor egyszerűsnek észreveszi, hogy a töltés másik feléről felelekedik egy idegen baka-alak.

— Tyhű, a miatyánkját! — gondolja magában Hamar, — az aighanem ellenség.

Az ellenségnek ismert baka talan szintén hasonló gondolattal volt elfoglalva, mert mindketten szótlanul néztek egymásra farkasszemtel.

A néma bámulat azonban nem sokáig tartott, mert megszólal Hamar Pista:

— Van-e egy szál gyufád földi?

Azt mondja rá a másik baka:

— Nem tudni magyarul!

Ez a felelet nem hozta zavarba a mi oldalvédünket. Folytatta a néma beszéddel. Elövette a dohányzacskóját s azt feumattva, hívogatta a német sögort magához, aki megverve az ajánlatot, áttelepte a töltést és nemskóra vígan füstölt a két baka.

— Hat osztán, komam, te mi jártaban vagy itt?

Kimagyarozta magát a német baka, hogy ő oldalvéd.

— Hisz én is az vagyok, komám! Eh, mit kószalunk, hisz elvezik a tiszt urat a maguk dolgát mi nekülünk is. Új le pajtas ide a fűbe, aztan pihenünk. Azt hiszem, rád is ráér a pihenés.

A két oldalvéd leheveredett egymás mellé a fűbe s hogy ne aggasson a fegyver, Hamar Pista a két puskát egymás mellé tette, sőt szép ügyesen még az ellenség oldalvédjének az überschwingel is ügyesen leoldotta. Mikor pedig ezzel készen volt, felugrott fekvőhelyéből, kezébe kapta a két puskát meg a német sögort überschwungját, s azt mondta:

— Foglyom vagy pajtás!

A másik baka azt gondolta, hogy Pista csak tréfál, de hamar meggyőződött az ellenkezőről, mert a kis Hamar szuroayt szgezgett s azt mondta:

— Előre!

Mit volt mit tenni, ment a szegény német baka s nem-okora óriási éjénriadalom fogadta Hamar Pistát, mikor a kapitány ele alva, hasárny hangon jelentette:

— Jelentem allassan, kapitány uram, elfogtam az ellenség oldalvédjét.

Ettől az időtől fogva nem szidták meg a kis Hamart, sőt attól az időtől fogva, ha a 46-ik ezred hadgyakorlatot tart, mindig azt mondják:

— Helyén legyen az eszettek, mint a Hamar Pista esze!

Valami az amerikai viszo-nyokról.

Tisztelt szerkesztő Úr!

A «Felvidéki Híradó» 49-ik számában olvastam az Amerikában megjelenő magyar lapok egyes passzusait, és mintan ezek az általam szerzett tapasztalatokkal nem egészen egyeznek meg, bátorokló m

ságban semmivé törpül. És ime, a zal a ritka esettel szemben, hogy olyan adott, aki mit sem igért. A »Képes Családi Lapok« szerkesztője ugyanis, karácsonyi ajándékul minden előfizetőjé egy három kötetes díszesen kiállított regénynyel lepte meg, azt díjazalul és bérmentve külvén meg minden előfizetőjének anélkül, hogy bármit is előre igért volna. A regény V. Gaal Karolin ismert írónéknak egyik legkiválóbb műve: »A mai féltak« címmel s a regény atlatvasa után csak újabb dícsérettel illethetjük azon érdekesítő és elegáns irályú művel. Amint halljuk, az 1892-ik évben a »Képes Családi Lapok« szerkesztője minden előfizetőjé egy díszes emlékkönyvvel szándékozik meglepni. A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, nyegyedévre 1 frt 50 kr., s ha tekintetbe vesszük, hogy a most jutalmul adott regény 3 frt értékű, továbbá évente a lap mellett 4, egyenként 1 frt értékű regény adatik mellékletül s így a regények értéke mar magában veve 7 frt s emellett maga a hetenként megjelenő lap ingyenes dívatmellekkévével oly kitűnően van szerkesztve, hogy magában is megéri a 6 frtot s akkor csak újabb s melegen ajánlhatjuk a most jövő előfizetési idejé alkalmából a »Képes Családi Lapok«-at. Meg vagyunk győződve, hogy e díszesen illusztrált s legelsőbrangú írónk által támogatott hetilap, minden művelt magyar családnak állandó hazai barátja lesz. A kiadóhivatal Budapestben van, Nagykörönd-utca 20. sz. alatt.

»Tréfas szamtani feladványok gyűjteménye« címen egy rendkívül hasznos és mulattató, díszes kiállítású könyv harya ta el a sajtót. A karácsonyi és újévi ajándékozásra szánt könyvet Kókosi Orbók Mór írta s nila rendelhető meg Pozsonyban. Ára 50 kr. A könyv hasznos voltat bizonyítja az a körülmény is, hogy négy év alatt négy kiadást ért meg. Nemcsak az íjakk, hanem más korbeliek is nagy mulatságot szerezhetnek maguknak e könyvvel, a mely a mulattatáson kívül az által valik hasznossá, hogy komoly alapja is van. A tréfas alakban foiretett szamtani feladványok magyarázata, megfejtése gyakran komoly szamtani műveletekkel van összekötve. Az ifjúság szereti az ilyen tréfas feladványokat, magánosan vagy társaságban elmulat rajta s a megfejtésnél élestiti elméjét. A példak a leggyorsabbtól a legkompikáltig váltakoznak; nehány zozimát is találunk közöttük így a Zeno-felet. Amazok könnyebb megfejtés kedvet ad ezekhez s a kíváncsiság lassankint belemélyed a felsőbb szamtani műveletekbe is. A példak néha egész történetek, néha kellemesen perdülő versekben hangzanak. A szerző aliatlanosan ismert jeles tanterfű lévén, a paedagogiai szempontokat mindig szem előtt tartotta. Azt lehet mondani, hogy a könyvecské a szamtan népszerűsítésének kitűnően megírott segédkönyve. A tanárok és a tantók is nagy sikerrel használhatják tanításuk közben. Ifjaknak és mas korbelieknek is melegen ajánlhatjuk e könyvet. Ugyancsak Orbók Mór szerzőnél rendelhető meg a »Tréfas rajz- és mertani feladványok gyűjteménye« is. Ára 50 kr.

A legfényesebb magyar lap lesz bizonyára a legközelebbi karácsonykor megjelenő »Magyar Genuusz« című képes heti lap, melyet Hévési József és Karcag Vimos ismert írónk együtt fognak szerkeszteni. A »Magyar Genuusz« a parisi »Illustration« formájában fog megjeleneni és képvesen nyerni fognak e világ illusztrációival, mert a szerkesztők a modern technika legújabb vívmányait fogják igénybe venni, hogy minél tökéletesebb illusztrációkat közölhessenek. A »Magyar genuusz« körül Jokaitól kezdve a magyar irodalom minden előköszegé, úgy szintén legkiválóbb művészeink csoportosulnak, és az elokelo világ is igen nagy érdeklődést tanúsít e vállalat iránt, úgy hogy orrommel jelenthetjük, mikip a magyar művelt olvasó közönségnek lesz vegre egy díszes, elokelo lapja, mely a legmagasabb irodalmi és művészi nívcon állva fenyesen fogja hirdetni a magyar genuusz fejlődő dicsőségét. A »Magyar Genuusz« fenállását egy igen jelentékeny töké felett rendelkező consortium biztosítja, mely ép-

pen abból a célből alakult, hogy egy ily nagyszabású vállalat létesítsen.

A »Magyar Genuusz«-hoz gyönyörű kiállítású és nagy műbőccsel bíró szines képmellekletek lesznek csatolva. — Előfizetési ár 10 frt lesz évenként, 5 frt félévre, nyegyedévre pedig 2 frt 50 kr. A szerkesztőség és kiadóhivatal ideiglenesen Budapestben, VI. Rózsa utca 49. sz. a van.

Felolós szerkesztő: Revész Lajos.
Társzerkesztő: Fehér János.

H I R D E T É S E K.

Csúsz, közbvény, tagszaggatás, fejfájás, e ipofájdalom, hátfájdalom stb. ellen legobb bedörzsölés a Richter-féle.
HORGONY-PAIN-EXPELLER.
Több mint 20 év óta a leg5bb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majlmen minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krét. Minthogy utazások léteznek, ennélfogva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kéréndő.

Az egészség ápolása.

Gyógyszerek

melyek ezer meg ezer orvosi tekintélyek és magánzók bizonyítványai által kitűntetett készítmények.

Dr. MILLER MONSÁVA

különösen jó eredményel hat köhögés, rekedtség, torokfájás, nyákosság és tuberkulózis keletkezése s áltában az összes lélekési szervek kóros állapota ellen, ép úgy fölnektek — mint gyömekkel.

ára 50 kr.

Dr. Miller préservatív balszama göresők ellen.

Ezen balszamat ajánlják gyomor-fájás alkalmával, gyomor göresők, gyomor katarrh, gyomordaganatok, hasmenés és kolikánál. Kolkánál majdnem azonnali hat. Kitűnő hatással bír minden üdülő betegnek mivel az emésztést jelenékenyen előmozdítja. Ezeu kitűnő gyógyszernek nem szabad hiányozni egyetlen egy házában sem, főleg falun.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1/2 üveg ára 80 kr.

Főraktárral Magyar-Osztrák monarchia részére MAKOVICZKY PETER Liptó-Rózsahegyen bír.

A központi széküldési raktár van:

MILLER J.

gyógyszerésznél BRASSÓBAN (Erdély).

Árverési hirdetményi kivonat.

A lptószentmiklósi kir. járásbírószag mint telexkönyvi hatóság közhírre teszi hogy Vitalis Péter végrehajthatónak Pavella István és János végrehajtható szendved elleni 25 forint 35 kr. tökébevetelés és jarulekai iranti végrehajtsági ügyben a rózsahegyí kir. törvényeszk (liptóújvári kir. járásbírószag) területen levő Gsorba közszegben fkvó a csorba 317 szíjtkjében A. I. 332. urb. tel. 1—17 sorsza s e Pavella István és János nevére írt 29b ossz. sz. ház és kúso telekre az árverest 32b frtban ezennel megállapított kikiáltási árban erendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi január hó 20-an delelő 9 órakor Gsorba közszegben a kö szeg hazában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozó tartornak az ingatlan becsárának 10%, át vagyis 32 frt 60 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelet igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképen értékpapírban a kiküldött kézhez lehetni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek

a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Liptó Szt.-Miklóson 1891. évi okt. hó 23. napján a kir. járásbírószag mint tkkvi hatóságnal.

Gallasz kir. aljbíró.

Ugyeljenek a Jégyre
A LEGJÓBB
SZIVARKA PAPIR
ÖVAKODJANAK MINDEN UTÁNZÁSTOL.
Valódi Francia papír

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy a

a turóc-szt.-mártoni „MAGYAR NYOMDÁT“

nov. 1-én átvettem s azt ezentül saját veszélyemre fogom vezetni. A midőn biztosítanám a t. közönséget, hogy fő törekvésem leend a lehető legolcsóbb, legizlésebb és legpontosabb kiszolgálás; van szerencsém jelenteni, hogy a nyomda typographiai vezetését Hajós Ede úrra bíztam. kinek e szakba vágó hosszas gyakorlata és ílése kellő biztosítékot nyujtanak arra nézve, hogy az általam vállalt munkák nemcsak olcsón, de nyomdailag is tökéletesen lesznek kiállítva.

A t. közönség hazafias támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Moskóczi Ferencz.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatosága kitűnősege, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tették az »Egyetértés«-t népszerűre. Az országgyűlési tárgyalásokról a legizlésebb s e mellett tárgyilagosa hű tudósítást egyedül az »Egyetértés« közöl. Gazdasági rovata elismert regí tekintélyes orvend. A magyar kereskedő s Gazdakooszeg nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az »Egyetértés« kereskedelmi s toszedi tudósításainak, toszegével a alaposagaval ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, a mezőgazda s a mezőgazda m. g. tallálja mindazt az »Egyetértés«-ben, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, anynyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egy-egy, úgy hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, reszint eredeti, reszint a külföldi legizlésebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az »Egyetértés« olvasói. A ki olvasni valót keres e s a világ foylarol gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértés«-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 30 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az »Egyetértés« kiadóhivatalba küldendők. Mutatvanszamat a kiadóhivatal kivanatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

KARÁCSONY.

Betlehemben.

Írta: Hatala Péter.

Négy évig laktam a szent földön. Minden az ósrégi időkre emlékeztetett, országút nem volt, sem kocsi, sem kocsikerek. Az utazók tevéken lovakon, öszvéreken, szamarakon jártak, rendetlen csapásokon, a lapos földön, kiszáradt patakok kavicsos medréiben, a hegyek között; sziklakon és sziklák között, a hegytetőkön.

Úgy mint Ábrahám, Izák és Jakab korában: csakhogy az akkori hatalmas erdők, a rengetegeket elpusztultak azóta s veük a tajepek regényessége is: a sok összeomlott, silány faluval telpült régi város a puszták képet viseli. Olyan ez az ország, mint egy elszegényedett ember, kopott, foltozott bőrtében. Jambor nemzeti találkozó egy izben Betlehemben s azon csodálatos, mikép nevezhették a biblia, ósrégi Palesztinai tejjel és mézzel folyó országot, melyet a nagy Jehova Isten jutalmul ígért a zsidóknak; jutalmul az arabiai pusztákban történt negyven éves vándorlásuk után. Szébb volt ez az ország valaha, de reges-regen: viruló, zöld, termékeny vízzel megáldott terület, melyen szép gabona termett mint most s melynek lakói oly gyümölcsökben is bővelkedtek, melyet csak hűvös ismer a mai nemzedék.

De mi, kik a messze földet meglátogattuk, jöttünk ide az itt nem létező természet szépségeinek bannasára. Ide jöttünk, hogy a romok felett, azon ott, silány loszlanókra porlást városok szétszort kövei fölött emlegünk a régi nagy idők nagy emlékei!...

Nagy csaszék szülemlették itt s fenekelőt teiforgattak az egész régi fejedelmek! És en szerettem volna, ha azt a barlangot, melyet a hagyomány a nazáreti Jezus születés-hejje gyanánt tiszteli: ősi erseleti állapotban láthattam volna, olyan, a mino volt, cserjékkel, bozóttal körüveve akkoron, midőn a környékbeli pásztoroknak szolgáit menedékhelyül! De most hatalmas épület emelkedik fölte, magas, erős falakkal védett zárdá! És ez alatt, ennek nagyszerű temploma alatt, drága lámpák alatt kivilágítva, selyem függönyökkel s oltárokkal díszítve látjuk az ősi barlangot, melynek maradvány padlozataon, ezüst csillag körül az a fehéres olvasható: «Hic de virgine Jezus Christus natus est.» Itt született a sz. Mária! Jezus Krisztus.

Most idejárnak a zaranokok megünnepeim Jezus Krisztus születésének emléke napját. Sokan, igen sokan járnak ide: Európából, Ázsiából, Afrikából, Amerikából és Ausztráliából. A föld alatti úrkegében s felettük a nagy bazilikában ünnepeiket egész éjszaka. A római kátholikus s a görög keleti patriarcha, püspökök tenyes telvonulást tartanak, szemkapratató grága szerzetesi üléseken. A latinok karácsonya és a görögök s örmenyek karácsonya tenyes latanyosság.

Karácsony üdjén Betlehem unnepi díszitott. A latin patriarcha nagyszámú európai és benszülött-kiseretel, látogat vonul ide Jeruzsálembe, a keresztény seik pompás lovakon, testőritőzetben környék s főpapot; az ifjabb arab lovasok és leventék ide-oda váltogatva, pisztolyt, puskából a levegőbe löveldező vonulnak Betlehembe; itt az utcákat előzoni a nép; a lapos hatetőkön a nők csoportjai üngöng, míg az unnepies dísméret végig vo-

nul Betlehemben, a város végére, oda, hol a meredély szelén a hatalmas zárdá áll.

A latin patriarchát a jeruzsálemi francia konzul is teljes díszben kíséri összes hivatalos személyzetével, mert itt Franciaország a kath. egyháznak hivatalos védnöke. Az Európából s egyéb világreszkből ide-sereglett s Jeruzsálembe szállásoló zaranokok is: nők, férfiak, mindannyi látogat, csatlakoznak a menethez melyet a benszülötték csapatai Jeruzsálemtől idáig gyalog kísérek.

A zárdakapu előtt a patriarcha s mindannyian leszállnak lovaikról s úgy özönlének a középkori varhoz hasonló nagy épületbe. Majd felhangzik a körmenetelők szent éneke, kik egő nagy gyertyákkal kezükben vonulnak a földalatti barlangokba. Az isteni tisztelet regeshg eltart, s alig van zaranok, aki ilyenkor a omra hajlana le fejét. Hisz ezek messziről jöttek ide... hogy eligondolkozzanak a régi nagy idők emlékeiről...

En is leultem évonulatan a barlang egyik zuzába s emelkedtem a lefolyt századok s ezredév fölött... az időről, midőn az új tanító itt született.

Elgondolkoztam a kereszténység történetének korszakait fölött... Mint vitazott Kelet és Nyugat Jezus személye és tanítása fölött... mint lettek a nazáreti mester utasai papa- királyokká, mint parancsolnak csaszaroknak és fejedelmeknek... az emberi érzések és az emberi akaratanak... mint szakadtak el Kelet és Nyugat egymástól... mint habogott maga a Nyugat és szakadt el a papa- királytól s reformációkorban... Mennyi harc, mennyi küzdelem folyt le az itt született taníonak szemleim öröksége fölött... Elgondolkoztam, hogy szükségés az anyagi élet kérdéseiben annyi idealizmus, amennyi fölemleje az embert az Istenhez!

Ezer év.

Írta: INCZÉDY LÁSZLÓ.

Innen-onnan ezer éve,
Hogy miénk lett ez a hon;
Ezer évre visszazevé,
Keljen dal a hurokon.
Nem a gyszának, lemondásnak,
Csüggedésnek tús dala;
Búsáke hittel várak, ádák,
Új ezer év hajnalá.
Ha a múltat attekintem,
Mennyi árnyék mennyi fény!
Itt sugárzik, villog minden,
Ott gysz borong feketén.
Itt dícsogott, ott gyalazat,
Itt enyhület, ott vihar.
S vészöl, gyszabol újra tamad
Búsának, oátran a magyar
Mesgjejen az ezer évnek
Sivem búsának ledobog,
Aldva legyen az a végzet,
Meiy magyarnak alkotott!
S míg a múlton emlemergek,
Lelkemen kigyul a hev,
S búsáke hittel im köszöntlek,
Te dícsó, új ezer év.

Gözfürdőben.

Írta: VIHAROS.

Nines meleg nap sugar, a hideg szélő felöltött parancsol ránk és boldonszámú vennék azt, a ki az uszoda gyönyörűségéről beszélne. Nyári fürdőzésnek még gondolatától is lazus, a pajkos-gyerekek

az iskolában izzad, vig libiczokolásától elriasztotta a szibériai tél Hanem a fürdőnek, az igazi fürdőnek, nem holmi fából összerakott, Dunába mártott embermogatónak, javába folyik az evadás, s a fürdőpar teljes virákorá éli. Áprilist an mikor a tavaszt szűli az e-zetendő, s anya és gyermeke is cupa szeszély, őszszel mikor a falevel hull: göthös lesz az atléta is, hát még az íróasztainál görnyedő munkás ember? A néniék s az orvosok azt mondják, hogy a beteg az átmeneti idő baját sanyli, a doktor receptét ír s a néniék: gözfürdőbe küldi a panaszokadokát. Minden bajnak meggyógyítója, csak éppen a halálból nem támaszt fel a gözfürdő. Profán ember úgy ejti ki a nevet, mintha kömönység dolgrol beszélne, de hívők akar a sarukat is letovnék, ha a gözfürdő szét veszik ajkakra. A szeretet, hála, remény érzései úgy ejtik ki vele e szót, hogy imának is beülnek hangzása. Nyáron csak felülni jár az ember fürdőbe, telen a tisztára mosokodás vagy kergeti oda. Akkor a Duna hójai hőmpolygók végig a portakart, veritekborítottá testen, most szappannal, durva kezyvel izmos fürdőszolga sikálja meg az embert. Hacsak ebből állana az élvezet összessége, talán nem zaranodokolna már ptymaló reggel Budára a fürdőzők serege. De a mulatságnak ez csak kisebbik része, a nagyobbik vagy már megelőzte, vagy csak utána következik.

Hajnalodó időben a tunya ember nagyot fordul vankosan, hogy új álmat kezdjen. A leeresztet függöny etakarla elotte az ébredő világot, a hajnali áom eddeségeert elszalasztja azt az aranyat, melyet régi idők óta iger a koránkelőknek a közmondás. Talán nappal is megtalálja este is megszerzi. Hanem anak az öröme nem érheti soha boldogságot, mely az ember szívet elépi, mikor élőnek ér a gözfürdő nagy medencéjébe, s telen magasonabb libiczokhat a melegítő habokban. A gözsel telt levegőben hatványan pislog a gazlampalángja, a vizparás kuporol ealersere-en visszaverődik a gyenge hang s a korai fűrdő-entuziasztá a kísérletes nagy csarmokban egyedül uszik, mint az isten a teremtés előtt mindenességben. Főóra múlva már parja is akad, harnadik is kerül, rövid idő telik bele és olyan lesz a meceneze, mintha a Bokin aakját négyülett tartanának benne. Petrohos öreg ur sosáig elül a leposfókon, mert csak reszlet-német meri mar az élvezetet szedni, vidéki atyafi nyasg tukik a vizbe, s orakig ül benne, hiszen csak ríkan kerül fel a fővárosba, de ha feiserül: felevere valót fürdik a gözölgőben.

Időben ember nem igazodik el a sok tenmivaöl körül, hanem a szakertő megmutatja neki, hogy mire való a veres marvanypad, a kesiny uo kad, a teli csaprol lecsúsgo fee-kendező-éső? Valig nyujtozik a hideg kopadon a felhevített test, hogy az elientetek örömeiben is resze legyen.

A kemény fekvőhelyen jólesik a nyugodalom, edesebb mint a danpelyhes nyoszolyában s a kőből fejtett ágyon nem egy ember szenderül oátra. Szundikalasából egyszeresek menyörgesszerű kacaj veri fel. Kei-narom ember habotját elgihaború robajává növeszti a vizhang, a hideg kadba lepett fürdőzőnek sikolyát szasszor megördi az oszlopos boltzat. Az öreg urak bosszusan uszák a határok mulatságot, tan

irgylik a szívből fakadó habotát; nem bannák, ha maguk is ismét tréfákat üzhetenek, talán a hideg fecskendő meglepetését is szivesen vennék, ha a podagra helyett az ifju türeimelenség bánata tagjaikat. Hanem így bosszantja őket a kacaj es nyugamukat zavarja a libiczokló gyerekek gyenge hullámverése.

A fullasztó göz száz betegségnek gyógyítója. Rheumas tagoknak, nyiláló vállaknak, podagras labaknak enyhét ad a parája. A bőr lyukacsai veretek izzadnak s a folyó izmatsággal a betegség távozik, s a nyomorúság apad. A keze munkáját megakasztja a szaggató fájdalom, hanem a gözölgő kamra újra megszerzi a dolgot.

Az egészséges ember nem hal meg ugyan a parakkal telített levegőben, de jobban teszi, ha fel nem keresi. Az orvoság nem oyanának való, a kinek ép keze laba van és testének nem érzi semmi bajt. Hanem azért nem egy ép-erős fürdővendég izzad a gözteremben és ki nem hagyja semmiert a programmból, mert hiszen megfizette az egész gözfürdő árat.

A gözölgő szobának kicsiny vasajója a ledörzsből kamraba nyilik. Hivatálból ez a neve, hanem azért frofritszobának hívja minden ember.

A frofúr izmos karral mekidülleszkedik az elotte fekvő medumnak, a durva szőrű kezyvel előbb lesikálja, aztán oköllel, hűsá nyomuló hüvelykujjal úgy végig simogatja a rendelkezésre bocsajított testet, hogy nézni is fájdalmas, érzni pedig vaóságos kin. Hanem a megropogott áldozat könyes szemmel egyre csak azt hajtogatja, hogy: ej be jó, jaj be jó! s a kínorai is rafogja, hogy oromekkel teljesek.

Elegans ember tojjással is megmosatja fejt, hogy a hajszalak megpbuljanak s a kokender-hajat sima frizurába legyen szorithato. A programmszerűleg eljaro vendég kinszenvedt testet a timsós medencébe nyeli innen. A langyos hullámok edesen nyáidossak a bőrt s lassan lassan elefejtik a kiáltt élvezeteket. A timsós víz az enyhülés-k, a zuhanterem pedig a humornak csaroka. A fal mellett temerde a locsoló szerkezet száma. Furfangos német száz aszban fundálta át a zuhanytalad fecskendő: aul, föül, oldalt, előtörnek beo-e a hideg vizsugarak, nem kellemes megfűtést szerezve a mit sem sejtő embernek. A zuhanó szó artatlan dojtó iger s halatara az ember nem is sejt, hogy a tuss örömei varnak tea, aatta, fölötte, mögötte, elotte és közötté. A zuhanymamában mindeni sikong s a visszhangos teremben oyanának halik a zaj, mintha mestere-vesztett korus produkána magát. S amit eloadnak, vaóságos Burdur szanfona.

Ezer ember Meszkájáról, vágyának egyetlen elterelő heyerő: a tyuszszentertemről nem is szótok, hanem sietek az ültözök kamraba. A keskeny ültözök fekében olyan kevés a hely, csakis annyi, hogy a vendég lehamo-hassa magát s a fardes után ismét hűveyebe bújmasson. Neha csak protecio után jutnakunk veztezőkamra birtokába, mert mar is ott tartunk, több az ember, mint a fürdőkabin. E bajon azonban nem valami fürdő Maltnus, hanem a borralvó segít legjobban.

A baksis egyebait is megsejti, itt sem

tagadja meg erejét. Hanem itt az érdelemnek utalja, a fürdőszolgák kegyelmeinek megszerzése. Ajtó nyitástól a fürdő elhagyásáig sok kézen megy keresztül testünk, az egyik kabint ad neki, a másik vizet nyújt, a harmadik simogatja, a negyedik edzőrszli, az ötödik szarogtatja, a hatodik megfésüli, a hetedik és nyolcadik és a többi mint kényelméért fárad. Ennek a sok kéznek munkáját mért ne jutalmazza meg a miénk, mely az ajtó mellett függő perelybe a közöz borralvól teszi.

Az én karácsonyom.

Az én karácsonyom
Jaj, de nagyon csendes! . . .
Édes feleségem
Simulj a szívemhez.
Ne sírj . . . a könyv folyjon
A szivedbe vissza;
Hűdég kö az élet,
Könyved be nem issza.

És a szakadó könyv
Akkor nem ad nyhent,
Ha tőle a sorsnak
Fagyja föl nem enged.
De termékeny áldást
Hoz elgyűlölsd
S jó meg lesz a könyv, ha
Mély szivedbe ásd.

Lásd, mi reánk mostan
Viharok zúdulnak,
Féjünkre az élet
Villámai hullnak.
De azért ne csüggedj!
Majd ki fog derülni!
Boldog karácsonyt is
Fogunk mi még ülni!

Fáj most a szegénység . . .
Kis fiúk az este
Karácsonyi fényét
Mindhiába feste.
S ugye, azért mégis
Hogy elaludt szépen,
Édes anyja lágyan
Ringató óleiben?!

S hányciomlás gyermek
Állt gádzag fá mellett —
S a sok ajándékban
Kedve mégsem tellett . . .
Szerencse kegyét rá
Hasztalan halmozta:
Örömkialtást
Szív nem viszhangozta!

Vigasztalóját meg
Édes feleségem!
Jezuska sokaig
Még hagyhat az éjben . . .
Leszáll mihozánk is
Egykor szent malasztja
S az egész menyorsztág
Üdvét ránk arasztja.

Rudnyánszky Gyula.

Midőn először . . .

IRTA: MÁRKI GABRIELLA.

Ez a cím ugyan, nagyon könnyen megeshetik, hogy semmiféle összefüggésben nem lesz a tartalommal, de legalább sokat ígér. Míg ha oda írom, hogy »Egy bakfis naplójából« — tudom senki nem olvassa el. Pedig arról van szó. Két kitépet lapocskáról, melyek beszéljenek helyettem:

... 891. okt. 10. Ah! Még a ténta is könnyebben folyik tolaomból. Végre valahára »esemény«-ről írhatok naplómba. Már hónapok óta hever fókomban ez a szép piros plush koteű könyv. Azaz nem hever, mert voltak ihletet perceim, (az ocsem az mondja rohamaim) mikor könyörtelenül »tollat ragadvá« össze karmoltam egy oldalt rendkívüli ötletekkel, ezekkel és gondolatokkal. De esemény, t. i. olyan valóságos események vagy pláne rege nyek események még sohasem történt velem. Talavé végeztem a felsőbb-leányiskolát és kívülről tudom hazai irodalmunk összes szerelme verseit.

Hogy semmi eleven théma nem akadt a tollam hegyere, verseket kezdtem írni, s az összes szép és nem szép irodalmi lapok

szerkesztők megéreztek ezen epedve várt tárgy hiányát.

»A főzőkanál szebb ékesség a gyöngéd kezekben, mint az a pajkos toll, mely sehogyan sem akar szót fogadni gyámajának, a szigorú ortographianak.« —

»Saphhó! . . . jobb letr volna nem születni! . . . Talán ha tudja, hogy ilyen utazói akadnak, meg is gondolta volna a dolgot.« Stb. stb. ilyen hangú szerkesztői üzeneteket voltam kénytelen elnyelni.

Persze csak azért, mert nő vagyok s a szarnok férfiak nem akarják fölényünetek és jogainkat elismerni. Igazán vérlázító! . . .

Itélek meg kérem, ha volt-e oka és joga egy szerkesztőnek, a következő versemre.

»Szeretlek, rólad álmodom
És nappal rólad zeng dalom.
Egyre hálom csendő szavod
S te mégis messze vagy!

Oly édes, szép a hajnal,
Május hatalma nagy,
Dalt zeng a kis madárka
S te mégis messze vagy!« —

a következő kritikát írni: Szerencse, hogy ő messze van, mert másképp ettől a zöngeménytől kellene megfutnodnia! . . . Én meggyezem, hogy ez az »ó« akkor még nem létezett. — De megbeszéltem magam! Addig írtam, írtam és írtam versben és prózában, hosszán és röviden, szerelmeiről és pes-csítisztításról, míg végre, felvirradt a dicső nap hajnala és egy ciklem — megjelent!

Meg, egészen szörül-szóra, az én tulajdon tárcám, s alatta gyönyörű vastag, ritka betűkkel a nevem! Azoknak a goromba színnyetgeeknek (másképp: szerkesztők) megfogom küldeni a »Havas Kürt« egy egy példányát. Hadd lássák mit veszítették!

»Okt. 13. . . . Kivánságom beteljesült ismét esemény történt! és ismét először! Szeretném roppant leírni, mint ez versekben és regényekben van . . . de hol is kezdjem? Roppant furcsa az egész.

Már az iskolában megígértük lányok egymásnak, hogy amint az intézetből kihuzuk a lábunkat, rögtön szerelmeseink leszünk. Tudnunk kell végre is, hogy mit tartunk erről a dologról?

Nem tudom, a többi beváltott-e ígéretét, de nekem majd egy évig nem akadt alkalmas »idealom«. Sorba vettem pedig a fiúkat. De »közbejött akadályok« folytán mindig kiabándultam, mielőtt még megalapíthatam volna, hogy szerelmes vagyok. Férj nagyon csinos fű, de észrevettem, hogy kautsuk gallérokat hord: fucs szerelem!

Zoltán roppant kedves, de egyszer kifordított zsebbel ment végig az utcán és olyan neveltségesen nézett ki . . . hogy végre volt ideajelöltségem!

Pistánál fessebbet keresni kell, de olyan hangosan fújja az orrát — adieu utolsó!

De most . . . azaz nem épen most . . . mert már régebben megtaláltam az igazit.

Az én ideálonat, aki mindjárt ismerettségünk első napján azt mondta, hogy ha soból volnék, mindig nyalogatna. Masnap már elvitt egy batiszt zsebkendőt, s az-óba már egy fél tucaatot. (I tr volt darabja! de hiába!) a virágnak megtiltani nem lehet!) és ma . . . ma este fele . . . Lejöttem a kis olívat. Mindaketten hirtelen behajoltunk érte és összeöltöztünk a fejünkre. Én azt mondtam pardon! Ő felsőhajtott: »O ha tudná mily végtelenül boldogga tett ez a harmatszéria érintés!«

Nagyon puha lehet a homlokom; (de csak nem azért, mintha a fejem lagya nem nőtt volna még be?) mert en mi fogadás nem is érzem meg egy kicsit ezt az érintést. Én elpirultam. Ő nézett. Én néztem. Te néztél. Mi néztünk. Egyszer csak megragadta a kezemet és megcsókolta! Én visszahúztam, hogy még egyszer megcsókolja, elhelyezt azonban ledérlet.

— Uram, mit cselekszik?
(Azt hiszem ilyen alkalmaikor ezt szokás kérdeni.)

— Kisasszony csókojon meg, vagy megölöm magam.

Én nem ijedtem meg, de Istenem! tehetek-e róla, ha olyan nagyon kíváncsi voltam. Lehajtottam . . . stb. Megtörtént az első pusz! Titokban. Csak a ba, usza ne zárt

volna annyira! De azt bizonyosan megcsókja az ember!

Szépem, érzékenyen akartam leírni ezt a nagy eseményt, de nagyon elszégyeltem magam. — Csak meg ne mondaná senki nek! . . . Inkább még egyszer megcsókolom! . . .

Apró versek.

I.

Jártam, bolyongtam szerte a világon
Keresve, a ki majd ilyen szeret
S minék tagadjam, mért ne mondanám el:
Nem egy családás érte szívemet.

S remény se volt számomra már e földön.
A csüggedés meg, majd hogy meg nem áll,
Egyetlen vágya volt csupán szívemnek:
A síri-ágy, a temetői föld.

De hogy hozzád vezérelt áldott sorsom
S most már mosolygni látom szép szemed,
Ó nem meghalni . . . élni vágyom . . . élni,
Mert szívem érzi, boldog lesz veled.

II.

Mikor édes-kettesbe' járunk

S az a sok csillag ránk ragyog,
Keresed mindig: merre, hol van
A te választott csillagod?

Keresém egykor én' is ott fenn,
De hogy im' soh'se tündélem,
Keresém aztán itt a földön
S a te szemedben fölfeleim.

III.

Áldott legyen az óra, mely adott,
Áldott az a bölcös, mely ringatott.
Áldott az anya-kér, a mely felvevett
Epedő lelkem vágya mert betelt

Van a világon már, ki értem ég,
Epedőn vetve rám két szép szemét
S csókós ajakán bűt öröme veszt.
Légy te is áldva a ki tetted ezt.

IV.

Mégis szeret az Isten engem,
Pedig azt hittem, el hagyott.
De nem, a mióta szép szemednek
Nevető párja rám ragyog.

Nem a mióta csókóm éri
Puha fehér, szép kis kezéd,
S édes ajakad elusogta.
Hogy a szíved mily hűn szeret.

Nem . . . nem, az Isten nem hagyott el,
Hiszen áldása szálla rám
S áldom is érte mindörökké,
Hogy teveled találkozzam.

1891. Liptó-Szentmiklós.

Istvánffy Gyula.

A boldogság küszöbén.

— Egy nagy művésznő életéből. —

Nem vagyok szép, de minthogy van hátsorságom ezt bevallani, tehát okos vagyok. Bűzkeségem, hogy nagy ékesszőn hírében állok. Egyébiránt megfontolva cselekvő asszony, vagy inkább kisaasszony vagyok, mert még nem mentem férjhez.

Tán valami kalandorhoz menjek, a ki minden pillanatban kész akarit az oltárhoz vezetni, csak sok pénze legyen? Vagy az olasz tenoristához, akit szinten nekem kellene majd eltartanom? Vagy ahhoz a potrohos bankárhoz, aki, dacára kelmázás voltának, már három ízben terdelit lábaim előtt és szerelmeit nyögött . . . Nem, nem! ez mind nem nekem való. Tehát hajdon maradok.

Persze, volna még egy imádóm, hanem az is csak olyan: se nem fiatal, se nem szép, se nem szeretetreméltó; valódi rideg yanke, operatársulatunk első karmestere. Voltaképp merész állítás, hogy ő imádóm közé tartozik. Keveset beszélt velem, legkevésbé pedig a szerelemlől. De mikor új szerepet tanulok, nem morog oly gúnyosan a szakála közé, mint a többi holgytagnál, s hosszabbban is nyugtatja rajtam szeméit, mikor elbűcsűslik tőlem.

Hány éves lehet? Istenem, mit érdekel ez engem? Miattam akár 30, akár 50 éves, szűke vagy barna lehet.

Télen-nyáron egyforma unalmas szürke ruhában van, sohasem hord keztyűt, bár jól tudja, hogy milyen ellenszenvem van az ilyen paraszatos tempók iránt.

Mikor a zenekart vezeti, úgy áll ott, mintha belenőt volna a frakkjába. Milyen zsenész! Művésznő-kollégium közöl sokan azt állítják, hogy még csinos is, mikor szemel dirigálás közben megtelek tüzel. Meglehet — nem tudom. Ha énekelek, csak a karnagyi palcat látom. Figyelmemet a szerep veszi teljesen igénybe.

Henrik új, az említett imádóm, egyéb iránt külön. Senki sem sejtette, hogy zeneszerző rejlik benne, egyszerre csak új operával lepett meg bennünket, melyben a főszerepet én játszottam. Mintha csak ránk szabtak volna . . . Mily gyönyörű zene, mily egyszerű és nemes, az ember szinte lehetetlen tartotta, hogy ez a faragatlan ember írta.

Az opera roppant sikert aratott. Én vezettem a szerzőt a tomboló közönség elé, Akkor sem volt keztyű a kezén. De azért Henrik nagy sikert aratott. Egyike volt ez ama hirtelen fordulatoknak, aminők csak a művészek életében szoktak történni.

Ennek az életnek azonban megvannak a rossz fordulatai is, melyek nem kevésbé váratlanul érhetik az embert. Bankházam, melyben pénsem volt elhelyezve, megbukott, az ijedségem engem beteggé tett, s e miatt az impresszióim felebototta a valami kötött szerződést, mert hangomnak épűgy csak a romjai vannak meg, mint vagyonomnak. Így írják legalább az újságok, s azok csak tudják, hisz azért vannak, hogy mindent tudjanak.

Mig operatársulatunk vendégzerepel, én a szobát őrzöm. Henrik operája nincs a műoron, mint a lapokban olvasom, e mellett hozza ugyanaz az újság a híres »Mabet« (az én vagyok) szomorú sorsát. Attól tartok, hogy legközelebb gyűjtést indítanak számomra. Furcsa ez a világ!

Az utóbbi napokban, vagyis inkább éjszakakön borzalmas fölfedezést tettem: a kis kertben, mely hábam előtt fekszik, kisertert jár. Nem valami fehér lepedőbe burkolt csontváz, hanem egy magas, fekete alak, mely órák hosszú során állt ott, a kerítés aranyos rácsához támaszkodva. Felismertem, hogy nem valami megboldogultnak hazajáró lelke, hanem az én karmesterem szelleme. Reszketek még csak a gondolatára is az oly rokonszenvnek, mely arra képes, hogy egyszerre vendégzerepeljen százmértőföldnyire tőlem és kisertern a házam elé.

Egy este borzasztó eset történt: a szellem megpillantott engem az ablak mellett . . . A haz kápujának rohan s néhány pillanat múlva szobaleányom nevéjegyvet hoz melyet reszakító kezzel atveszek.

Csakugyan, ó az! Mi mondaní valója lehet ily későn? Az óra épen tizet üt. Bizonyára személyesen akarja tőlem visszavenni »Bertalda« szerepét. Ime, belép.

Oldala mellett ülök, az aiom meszte fut pillantói és egészen elmerülök az édes érzetben, ennyire szerettemi és ily ember által.

Forrón megcsókolom (az első csók) s kérdem tőle: az hiszi-e, hogy az ő Mabeje — az én vagyok — majd képes megcsókolni egy oldt férfi, a ki nem lesz az ő férje. Nem hiszi! Felelet helyett kétszeresen visszaadja csókomat, különben tévedhetek is, — azt hiszem, harmat adott, vagy legalább is olyan hosszán adta a ketőt, hogy harmadnak is bevált.

Jóságos ég! Hat meg a sajtené, hogy penzemet, jóval a cankhaz bukasa előtt kivettem onnan, azt hiszem. akkor egyáltalán nem venne feleségül.

Unnepet primadonna és még rá dűsgazdag is!

Igen, unnepeit, mert hangom késszakára változtatam fátölözötty, hogy az impresszióval kötöt szerződést felebotassam, s majd ezt tudja, az utóbbi felefedezesei pedig már csak az esküvőnk után állók elő.